

Sygn. akt I.Cz 486/19

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2020 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący :SSO Cezary Olszewski

Sędziowie SO : Alicja Wiśniewska, A. K.

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2020 roku w Suwałkach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko G. W.

o alimenty

na skutek zażalenia pozwanego G. W. oraz zażalenia powódki J. W. na postanowienie Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 12 sierpnia 2019 roku sygn. akt III RC 239/19

postanawia:

1.Zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ustaloną kwotę 1500 zł zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych powódki J. W. na czas trwania niniejszego postępowania, obniżyć do kwoty 800 zł poczynając od dnia 12 sierpnia 2019 roku pozostawiając bez zmian warunki i terminy płatności;

2.Oddalić zażalenie powódki w całości.

SSO Cezary Olszewski SSO Alicja Wiśniewska SSO Agnieszka Kluczyńska

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Suwałkach III Wydział Rodzinny i Nieletnich postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2019 roku, w sprawie sygn. akt: III.RC.239/19 udzielił zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego powódki w ten sposób, że na czas trwania postępowania zasądził od pozwanego G. W. na rzecz powódki J. W. kwotę 1.500 zł miesięcznie, płatną z góry do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Sąd ten nie zawarł w sentencji postanowienia daty określającej wymagalność roszczenia jak też nie oddalił żądania zabezpieczenia ponad tą kwotę.

W uzasadnieniu Sąd I instancji powołał się na art. 730 § 1 k.p.c., 753 § 1 k.p.c., 135 k.r.o. i wskazał, że kwota 1500 zł miesięcznie jest adekwatna do udziału jaki powinien ponosić pozwany tytułem zaspokojenia potrzeb alimentacyjnych powódki bowiem leży w granicach jego możliwości zarobkowych i majątkowych.

Sąd rejonowy wskazał przy tym na wydatki wymienione jako niezbędne koszty utrzymania powódki, które obejmują tak leczenie jak i bieżące jej funkcjonowanie.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka zaskarżając je co do wysokości zabezpieczenia roszczenia na czas trwania procesu i podnosząc, że dla zabezpieczenia wszystkich niezbędnych potrzeb powódki w tym terapii i leczenia kwota zabezpieczenia o którą wносиła (3000 zł) jest minimalną i nieodzowną aby mogła się leczyć ,

kontynuować terapię i mieć odpowiednią dietę. Stąd też wniosła o zmianę postanowienia i zabezpieczenie na poziomie 3000 zł.

Zażalenie na zabezpieczenie alimentów w kwocie 1500 zł złożył także pozwany, kwestionując obowiązek nałożony przez sąd ponad kwotę 800 zł.

Zarzucał błąd w poczynionych ustaleniach faktycznych Sądu I instancji w zakresie braku poczynienia analizy materiału dowodowego przedłożonego przez pozwanego w aspekcie uprawdopodobnienia istnienia roszczenia o zasądzenie podwyższenia świadczenia alimentacyjnego oraz wywodzenia okoliczności wzrostu usprawiedliwionych potrzeb powódki, a w konsekwencji naruszenie art. 753 § 1 kpc — poprzez jego niewłaściwe zastosowanie pod kątem ustalenia uprawdopodobnienia istnienia roszczenia w zakresach w zaskarżonej części orzeczenia;

W oparciu o powyższe zarzuty wnosił o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części co do punktu I orzeczenia i uwzględnienie wniosku co do kwoty 800 zł, ewentualnie uchylenie postanowienia i nakazanie sądowi I instancji przeprowadzenie posiedzenia jawnego w przedmiocie rozpoznania wniosku o zabezpieczenie w celu przeprowadzenia dowodów przedłożonych przez strony. Pozwany zanegował przy tym wysokość osiągniętych przez siebie dochodów podnosząc, że nie pracuje w Norwegii bez przerwy tylko okresowo, a jego dochody zamykają się kwotą ok. 5000 zł miesięcznie.

Zakwestionował do tego znaczną część wydatków wskazywanych przez stronę powodową jak konieczne i niezbędne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powódki, jako bezzasadne podlegało oddaleniu, zaś zażalenie pozwanego jako trafne prowadzić musiało do zmiany zaskarżonego postanowienia.

W sprawach o alimenty podstawą zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia (art. 753 § 1 zd. drugie k.p.c.). Powyższe oznacza obowiązek uprawnionego uprawdopodobnienia materialno-prawnych i faktycznych podstaw roszczenia. Zgodnie z art. 730¹ § 1 k.p.c., przesłankami udzielenia zabezpieczenia są uprawdopodobnienie roszczenia i interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celów postępowania w sprawie.

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci co do zasady określony został w art. 133 krio. Niewątpliwie powódka, jako osoba ucząca się ma prawo do zabezpieczenia jej potrzeb alimentacyjnych przez rodziców. W sytuacji gdy z kolei matka nie jest w stanie - jak w tym przypadku wywiązać się z obowiązku alimentacyjnego wobec córki, obowiązek ten spoczywa wyłącznie na ojcu jeżeli pozwalają na to jego możliwości majątkowe i zarobkowe.

Z kolei o wysokości obowiązku alimentacyjnego mówi art. 135§ 1 krio stanowiąc, że „Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.” Zatem alimenty z jednej strony powinny zabezpieczać potrzeby uprawnionej ale jednocześnie mają też leżeć w granicach możliwości osoby zobowiązanej do ich płacenia.

W sprawie niniejszej doszło jednak do szczególnej sytuacji zdublowania obowiązku alimentacyjnego, który obciąża pozwanego. Mianowicie obciążą go płacenie alimentów na rzecz tej samej osoby z dwu podstaw prawnych, w dwu różnych kwotach. Dodatkowo podstawy te wzajemnie się wykluczają bowiem alimenty zasądzone na podstawie art. 27 krio obejmują zaspokojenie wszystkich potrzeb razem żyjących (we wspólnym gospodarstwie domowym) członków rodziny. Dlatego też obowiązek małżonka z art. 27 k.r.o. nie powstaje i nie zależy od tego, czy drugi małżonek znajduje się w niedostatku, lecz od tego, by jeden z małżonków nie mógł zaspokajać swoich potrzeb w takim zakresie, w jakim może to uczynić małżonek drugi. Trzeba przy tym zważyć, że potrzeby rodziny stanowią potrzeby z istoty swej wspólne, jak również indywidualne potrzeby małżonków (uchwała Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, Legali nr 26104).

Małżeństwo stron dotychczas nie zostało rozwiązane przez rozwód, zatem każde z małżonków ma obowiązek przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą założyli. Oboje więc powinni w ramach swoich sił i możliwości troszczyć się nie tylko o siebie, ale również o współmałżonka i dzieci (w tym przypadku córkę).

W sprawie III RC 186/17 toczącej się przed Sądem Rejonowym w Suwałkach (obecnie zawieszono postępowanie) doszło do zabezpieczenia potrzeb rodziny ostatecznie na mocy postanowienia sądu okręgowego gdzie ustalono obowiązek alimentacyjny pozwanego na kwotę 2500 zł miesięcznie. W ramach tak ustalonego obowiązku zaspokojeniu podległy potrzeby rodziny czyli powódki w sprawie niniejszej jak i jej matki. Sąd okręgowy ustalając wysokość obowiązku alimentacyjnego pod koniec 2017 roku w sprawie I Cz 354/17 brał pod uwagę liczne potrzeby wykazywane przez powódkę, które powielane są w sprawie niniejszej. Niewątpliwie zaś obecnie ustalone dodatkowe świadczenie na poziomie 800 zł stanowiło będzie wyrównanie dodatkowych kosztów czy wzrostu cen jaki nastąpił na przestrzeni tego okresu.

Obecnie wytoczona sprawa alimentacyjna – przez powódkę na podstawie art. 133 krio powoduje jak to wyżej wskazano dublowanie obowiązku alimentacyjnego na jej rzecz (na podstawie art. 27 krio i art. 133 krio) i jednocześnie podwójne zobowiązanie pozwanego wobec tej samej osoby, co formalnie nie powinno mieć miejsca.

Pozwany jednak uznając roszczenie w zakresie zabezpieczenia alimentów do kwoty 800 zł i zaskarżając je w części przewyższającej tą kwotę wyznaczył granice zaskarżenia – co pozbawiało sąd odwoławczy możliwości ingerencji w niezaskarżoną część postanowienia jednocześnie wyznaczając sądowi okręgowemu zakres kognicji w sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego, niewątpliwie usprawiedliwione potrzeby powódki i córki stron zostały w znacznej części uprawdopodobnione, co wynika z przedłożonych do akt sprawy kopii faktur i rachunków, mimo, że część z tych wydatków może budzić wątpliwości, a wręcz trudno uznać je za realne uwzględniając dwuosobową rodzinę tj. powódkę i jej matkę (np. zakup 9 kostek masła na przestrzeni 2 m-cy). Do tego przy twierdzeniach powódki o konieczności stosowania rygorystycznej i drogiej diety ilość kupowanych produktów spożywczych wydaje się nienaturalnie duża, prawdopodobnie również dlatego wydatki zostały zakwestionowane przez pozwanego.

Poza sporem pozostaje fakt, iż matka powódki i pozwany nadal pozostają małżeństwem i ciąży na nich wzajemny obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny co jest realizowane przez pozwanego w związku z wydanym postanowieniem o zabezpieczeniu potrzeb rodziny. Osobną kwestią wymagającą szczegółowych ustaleń są realne dochody pozwanego. Fakt pracy w Norwegii wiąże się przecież z koniecznością pokrycia tam kosztów zamieszkania, wyżywienia, dojazdów do pracy czy nawet okresowo (w przypadku choroby) leczenia. Uwzględniając również to, że pozwany nie pracuje tam cały czas ponosi dodatkowo koszty przyjazdu do Polski i powrotu do Norwegii.

Na obecnym etapie postępowania nie są znane koszty, jakie pozwany ponosi w związku ze swoim utrzymaniem w Norwegii, a powódka przedstawiając wyciągi z rachunku bankowego wykazała dochody z lat ubiegłych nie zaś aktualne.

W tej sytuacji do czasu poczynienia szczegółowych ustaleń co do rzeczywistych dochodów pozwanego zabezpieczenie roszczenia alimentacyjnego przewyższające kwotę 800 zł uznać należało za wygórowane zwłaszcza przy uwzględnieniu już zabezpieczonych potrzeb rodziny na kwotę 2500 zł.

Postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia na czas trwania procesu ma jedynie charakter tymczasowy i jest wydawane w oparciu o niepełny materiał dowodowy. Rolą sądu rozpoznającego zasadniczy przedmiot procesu będzie bowiem jego uzupełnienie i szczegółowe wyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy, a następnie na tej podstawie ostateczne rozstrzygnięcie o roszczeniu powódki.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzeczono jak w punkcie 1 postanowienia, zaś w zakresie oddalenia zażalenia (pkt.2) na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Cezary Olszewski SSO Alicja Wiśniewska SSO Agnieszka Kluczyńska